

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I ROZWOJU Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I ROZWOJU Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

EFS w latach 2014-2020

Decentralizacja

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

16 Regionalnych Programów Operacyjnych

2

Miejsce Wytycznych w strukturze dokumentów programowych

Wytyczne horyzontalne – minister właściwy ds. rozwoju regionalnego

- dotyczą programów krajowych i 16 RPO
- zakres interwencji określają poszczególne programy wynegocjowane z KE i mają charakter nadrzędny nad Wytycznymi
- określają jednolite i minimalne zasady wdrażania programów krajowych i RPO
- dotyczą różnych obszarów tematycznych np. zatrudnienie, edukacja, włączenie społeczne, zdrowie, rewitalizacja
- dotyczą różnych aspektów wdrażania np. kwalifikowalności wydatków, wyboru projektów
- Dotyczą zasad horyzontalnych np. zasady partnerstwa, równości szans

Wytyczne programowe – dotyczą jednego programu, instytucja zarządzająca programem operacyjnym

Uwarunkowania i ograniczenia

- EFS ma tworzyć „wartość dodaną”, a nie zastępowanie finansowania krajowego np. z PFRON
- EFS ma „przyspieszać” osiągnięcie spójności

AKTYWNA INTEGRACJA

- EFS to nadal instrument nakierowany na zatrudnienie, zwłaszcza wszędzie tam, gdzie jest wydatkowany na aktywizację,
- oczekiwanie rzeczywistej zmiany w sytuacji osób (efekt zatrudnieniowy, efekt społeczno-zatrudnieniowy w przypadku aktywizacji)

Uwarunkowania i ograniczenia

USŁUGI SPOŁECZNE ŚWIADCZONE W INTERESIE OGÓLNYM

- brak jednej legalnej definicji
- bardzo ogólna i szeroka definicja na poziomie europejskim
- definicja „wymuszona” i „ograniczona” zakresem „deinstytucjonalizacji”
- oczekiwanie aktywizacji opiekunów osób niesamodzielnych, o ile to możliwe

Trudności i wyzwania

- Definicja osoby z niepełnosprawnością
- Brak uregulowań dotyczących usług asystenckich
- Brak uregulowań dotyczących trenera pracy/zatrudnienia wspomaganego
- Wsparcie WTZ - ustawa: „miejsce” pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, praktyka: miejsce dziennego pobytu,
- Wsparcie ZAZ - de facto zatrudnienie
- Zapewnienie „dodatkowości” EFS i uniknięcie zastępowania finansowania z PFRON
- Zdefiniowanie efektywności społeczno-zatrudnieniowej i sposobu pomiaru
- Zdefiniowanie deinstytucjonalizacji, usług świadczonych w lokalnej społeczności, dopuszczenie wyjątków, „uniwersalność” definicji

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

PI 9i Aktywna integracja

- Usługi aktywnej integracji, w tym:
 - Usługi asystenckie, w wymiarze zawodowym
 - Trener pracy
 - Inne usługi aktywnej integracji (zdefiniowanie przez cele a nie konkretne formy pomocy)
 - Rehabilitacja społeczna i zawodowa ON – WTZ i ZAZ
 - Reintegracja społeczna i zawodowa ON w CIS i KIS
- Bez wskazywania realizatorów wsparcia (beneficjentów)

Fundusze Europejskie Wzrost Edukacja Rozwój

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Zakres Wytycznych – działania wspierające ON

PI 9i Aktywna integracja

EFS nie wspiera:

- Co do zasady turnusów rehabilitacyjnych
- Co do zasady tworzenia nowych WTZ i ZAZ – wyjątki:
 - Jeżeli wynika to z potrzeb regionu:
 - analiza dostępności i nasycenia usługami WTZ i ZAZ, w ujęciu terytorialnym (przestrzennym), analiza w kontekście grup docelowych
 - Jeżeli zagwarantowana zostanie trwałość funkcjonowania nowych podmiotów – co najmniej 2 lata po zakończeniu okresu realizacji projektu

Fundusze Europejskie Wzrost Edukacja Rozwój

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY I TRANSPORTU

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

PI 9i Aktywna integracja

- WTZ:
 - nowe miejsca w WTZ – aktywna integracja przede wszystkim społeczna,
 - wsparcie dotychczasowych uczestników – aktywna integracja, również zawodowa, obowiązkowa stymulacja do opuszczenia WTZ w kierunku zatrudnienia, połączona z usługami wspierającymi utrzymanie zatrudnienia w początkowym okresie
- ZAZ:
 - zwiększenie zatrudnienia w ZAZ – aktywna integracja przede wszystkim społeczna, trwałość zatrudnienia: okres zatrudnienia po projekcie co najmniej taki jak w projekcie
 - wsparcie dotychczas zatrudnionych – aktywna integracja, obowiązkowa stymulacja do opuszczenia ZAZ w kierunku zatrudnienia, połączona z usługami wspierającymi utrzymanie zatrudnienia w początkowym okresie

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

PI 9i Aktywna integracja

Efektywność społeczno-zatrudnieniowa:

- w wymiarze społecznym – oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie podejmą określone działania (np. aktywne poszukiwanie pracy) lub **dalszą aktywizację w formie, która będzie obrazowała postęp w procesie reintegracji. Forma aktywizacji, którą można uznać za efektywność społeczno-zatrudnieniową, nie może być tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał w ramach projektu lub przed projektem;**
- w wymiarze zatrudnieniowym – oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie **podjęli zatrudnienie** rozumiane jako: stosunek pracy, stosunek cywilnoprawny, samozatrudnienie;

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

PI 9iv Usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym

KATALOG ISTOTNY DLA ON:

- Usługi asystenckie (osoby niesamodzielne)
- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze (osoby niesamodzielne)
- Mieszkania wspomagane, w tym chronione

PI 9iv Usługi społeczne świadczone
w interesie ogólnym

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

- Usługi asystenckie – to usługi świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami umożliwiające stałe lub okresowe wsparcie osób i rodzin w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego.
- Zróżnicowanie ze względu na kwalifikacje asystentów:
 - osoby posiadające klasyfikacje zawodowe uzyskane zgodnie z podstawą programową określoną przez ministra właściwego do spraw edukacji narodowej w odniesieniu do **asystenta osoby niepełnosprawnej** - usługi asystenckie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, osób chorych psychicznie, osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi i rzadkimi
 - osoby, które mają ukończone szkolenie – dla pozostałych kategorii osób niepełnosprawnych

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

PI 9iv Usługi społeczne świadczone
w interesie ogólnym

- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- w tym usługi krótkookresowego całodobowego i dziennego pobytu dla osób niesamodzielnych, których celem jest zapewnienie opieki dla osób niesamodzielnych w zastępstwie za opiekunów faktycznych;

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

PI 9iv Usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym

- Mieszkania wspierane – usługa:
 1. w postaci mieszkania chronionego
 2. w postaci mieszkania lub domu:
 - przygotowująca osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia (MIESZKANIE TRENINGOWE) lub
 - stanowiąca alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę w formie instytucjonalnej (MIESZKANIE WSPOMAGANE).

PI 9iv Usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

Usługi świadczone w lokalnej społeczności

- usługi umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym.
- usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny i środowiska lokalnego, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich

Dwa aspekty uwzględnione w definiowaniu usług:

1. Rozmiar instytucji: liczba mieszkańców tej placówki musi umożliwiać świadczenie usług w sposób indywidualny (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);
2. Kultura organizacyjna:
 - wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców
 - mieszkańcy nie są odizolowani od ogółu społeczności ani nie są zmuszeni mieszkać razem
 - mieszkańcy mają możliwości podejmowania decyzji, które dotyczą ich życia;

PI 9iv Usługi społeczne świadczone
w interesie ogólnym

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

KATALOG (w szczególności)

- usługi świadczone **w miejscu zamieszkania**, w szczególności usług asystenckie, opiekuńcze i specjalistyczne opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- usługi świadczone **w mieszkaniu chronionym lub innym mieszkaniu wspieranym**;
- usługi w **rodzinnych domach pomocy**, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- usługi w **ośrodkach wsparcia**, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, o ile spełniają warunki kultury organizacyjnej wskazane w definicji (limit miejsc krótkookresowego całodobowego pobytu 30, chyba że prawo krajowe wskazuje mniejszą liczbę)
- usługi w **domu pomocy społecznej** o liczbie miejsc, która jest nie większa niż 30 i spełnia warunki dotyczące kultury organizacyjnej określone w definicji

PI 9iv Usługi społeczne świadczone
w interesie ogólnym

Zakres Wytycznych - działania wspierające ON

- wsparcie usług w ramach danego podmiotu odbywa się przez okres nie dłuższy niż 3 lata.
- zachowania trwałości świadczenia usług przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość podmiotów do świadczenia usług.
- możliwość odpłatności za usługi opiekuńcze

Dziękuję za uwagę!

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
Departament EFS